

Funkcjonowanie systemów szkoleń w ramach działań prowadzonych przez Powiatowe Urzędy Pracy przebiega różnie. W niektórych przypadkach jest tak, że bezrobotni szkoląc się wykonują pracę, która zakończona jest wymiernym efektem (np. murarze budują ścianę), po czym efekt ten jest niszczone, aby za chwilę znów mógł powstać. Na takie marnowanie potencjału nie zgodził się Kordian Kolbiarz, dyrektor PUP-u z Nysy, który wpadł na fantastyczny pomysł połączenia szkoleń osób bezrobotnych z likwidacją deficytu mieszkań.

W Powiatowym Urzędzie Pracy w Nysie dokonano analizy systemu szkoleń skierowanych do osób bezrobotnych. Na tej podstawie wynioskowano, że pomimo realizacji szerokiej gamy kursów budowlanych trudno było dostrzec namacalny i trwały efekt tych szkoleń. Postawiono więc na realizację projektu zatytułowanego „Budowa domów poprzez system szkoleń osób bezrobotnych”. Po rozmowach prowadzonych z lokalnymi władzami zainteresowanie uczestnictwem w projekcie wyraził także Burmistrz Paczkowa.

W ramach porozumienia strony podzieliły się zakresem obowiązków i w konsekwencji mogły przeprowadzić pełny cykl szkoleń realizowanych przez PUP, a których to efektem było oddanie do użytku dwupiętrowego bloku z 12 mieszkaniami o powierzchni 538,30 m.kw. W dalszym toku mieszkania te zostały przekazane rodzinom oczekującym na przyznanie lokalu socjalnego (głównie samotnym matkom).

Koszt budowy nie przekroczył 800 złotych za metr kwadratowy powierzchni użytkowej, co jest naprawdę niską stawką.

Projekt polegał na połączeniu konieczności budowy mieszkań socjalnych (komunalnych) z możliwościami jakie stwarzają środki Funduszu Pracy oraz pochodzące z funduszy europejskich, a są przeznaczone na szkolenia osób bezrobotnych.

Dzięki realizacji projektu poszerzona została baza mieszkań socjalnych (komunalnych) oraz bezrobotni mogli doksztalać się w niektórych zawodach, a także otrzymywać stałe zatrudnienie.

A o tym jak to wszystko przebiegało po kolei piszemy poniżej.

Ogólne podejście do realizacji

Dyrekcja PUP w Nysie przeprowadziła rozmowy z lokalnymi władzami zainteresowanymi uczestnictwem w projekcie, w konsekwencji których zostało zawarte porozumienie z Gminą Paczków. W ramach ustaleń Gmina przygotowała nieruchomość pod względem formalno-prawnym, dokumentację techniczną oraz pozwolenie budowlane oraz zabezpieczyła część materiałów budowlanych. Ponadto zobowiązała się do doprowadzenia mediów do domu oraz uzbrojenia go w liczniki zużycia wody i energii elektrycznej. Z kolei zapewnienie maszyn i urządzeń, kadry nadzorującej budowę, w tym kierownika budowy, środków ochrony osobistej, wykładowców i instruktorów należało (w ramach organizacji kursów) do Powiatowego Urzędu Pracy.

Dzięki takiemu przygotowaniu zaistniała możliwość przeprowadzenia szkoleń, które realizowane były przez jednostkę szkolącą, tj. Centrum Kształcenia Praktycznego w Nysie.

Cała realizacja wdrożenia podzielona była na 3 etapy:

- etap I:
 - ustalenie inwestora,
 - wypełnienie przez inwestora wymogów formalnych związanych z budową (zgodność z planem przestrzennego zagospodarowania, uzbrojenie terenu, projekt budowlany, zezwolenia budowlane, itp.).
- etap II:
 - zakup przez inwestora materiałów budowlanych,
 - podpisanie umowy pomiędzy PUP, a inwestorem w zakresie nieodpłatnego przekazania materiałów budowlanych dla celów szkoleniowych,
- etap III:
 - ogłoszenie przez PUP (w oparciu o ustawę o zamówieniach publicznych) przetargu nieograniczonego i dokonanie wyboru jednostki szkoleniowej gwarantującej profesjonalne przeprowadzenie szkolenia.

Cykl szkoleń realizowanych przez Powiatowy Urząd Pracy w Nysie objął 176 osób z następujących zakresów:

- murarz-zbrojarz - betoniarz,
- murarz-tylnkarz,
- murarz-malarz,
- murarz-cieśla, murarz-dekarz,
- elektromonter instalacji elektrycznych,
- monter instalacji c.o.,
- elektryk z uprawnieniami E do 1 kV,
- szkolenie z zakresu wykańczania wnętrz.

Jakie były rezultaty?

Efektom zakończenia cyklu szkoleniowego było przeszkolenie 176 osób oraz oddanie do użytku dwupiętrowego bloku z 12 mieszkaniami. Mieszkania zostały przekazane rodzinom oczekującym na przyznanie lokalu socjalnego (głównie samotnym matkom).

Tak, więc zainicjowanie i realizacja opisywanego projektu było efektywnym, racjonalnym oraz celowym działaniem na rzecz doskonalenia umiejętności zawodowych i technicznych. Projekt promował również odpowiedzialną działalność w zakresie społeczeństwa oraz promował przedsiębiorczość wśród grup o trudniejszej sytuacji (osoby bezrobotne). Co warto podkreślić część osób biorących udział w projekcie uruchomiła lub planuje uruchomić własną firmę.

W ten sposób powstał oryginalny i nowatorski w skali całego kraju projekt dzięki któremu większość osób biorących w nim udział znalazło pracę, a 12 rodzin otrzymało mieszkanie w domu wybudowanym przez osoby bezrobotne.

Dodatkowe cechy wdrożenia to:

1. Oryginalność i wykonalność. Projekt jest jedynym tego typu przedsięwzięciem w Polsce (prawdopodobnie również w Europie). Po raz pierwszy z powodzeniem dokonano połączenia potrzeb społecznych (wzrost kwalifikacji osób bezrobotnych) z potrzebami gospodarczymi

(deficyt mieszkań dla najuboższych).

2. Wpływ projektu na gospodarkę w regionie. Projekt poprzez swoją funkcję użyteczną wywarł bardzo duży wpływ na lokalną gospodarkę – mieszkańcy odczuli troskę władz i instytucji samorządowych w realizowaniu najpilniejszych potrzeb społecznych. Wskutek wzrostu poziomu kwalifikacji zawodowych osób biorących udział w projekcie rynek pracy odczuł tak pożądaną wzrost wykwalifikowanej kadry pracowniczej. Efekty projektu mają trwałe i powtarzalny charakter – coraz więcej instytucji samorządowych jest zainteresowanych realizowaniem projektu na własnym terenie. W perspektywie długofalowej ten system może być szerokim i realnym wsparciem w procesie dostosowywania osób bezrobotnych do potrzeb rynku pracy przy jednoczesnym wspieraniu prospołecznej polityki mieszkaniowej.
3. Poprawa stosunków między zainteresowanymi w regionie. W projekcie uczestniczyli przede wszystkim bezrobotni mieszkańcy z gminy Paczków (wspólnota mniej uprzywilejowana) i to głównie oni odnieśli korzyść (wzrost kwalifikacji zawodowych) z uczestnictwa w projekcie. Projekt poprzez zgodność z wszystkimi normami krajowymi i UE uwzględniał i szanował społeczny charakter przedsięwzięcia.
4. Uniwersalność. Projekt oczywiście (jak wskazują obecne przykłady) jest możliwy do rozszerzenia i realizowania w regionie, kraju i w Europie. Projekt z uwagi na swoją budowę z pewnością może stanowić (już stanowi) inspirację dla bliźniaczych działań. Projekt jest bardzo często promowany poprzez media oraz spotkania, konferencje i szkolenia.

Jakie poniesiono koszty?

Koszty projektu to ok. 450 000 zł z Funduszu Pracy i Europejskiego Funduszu Społecznego (kwota, która została wydatkowana przez urząd pracy na szkolenia), koszty Burmistrza Paczkowa to nie więcej niż 200 000 zł (głównie materiały budowlane i koszty podłączeń do mediów).

Ogólny koszt budowy mieszkań wspomagany systemem szkoleń osób bezrobotnych jest dla inwestora (np.: gminy) niższy o ponad 50%.

W przypadku projektu realizowanego przez powiat nyski koszt budowy 1 m. kw. pow. użytkowej wyniósł: 118,68 zł, a powierzchni mieszkalnej 750 zł – przy 1.921,0 zł. zakładanym przez inwestora.

Na co zwrócić uwagę replikując takie rozwiązanie?

Należy zadbać o pełne zaangażowanie podmiotów zainteresowanych. Ważnym jest, aby zabezpieczyć niezbędne środki finansowe (w tym te pochodzące ze źródeł zewnętrznych - Europejski Fundusz Społeczny).

Należy także z góry określić rolę poszczególnych podmiotów wdrażających.